

[קלף ה' אפ"י קה]

 $\mu/2)$ [illegible]

ארכיון חזן
15

Chants d'ombre, Ethiopiques, 1950

La coupe de cendre
presque songes

[illegible]

2022 ית' שנה כ' ע"ה

המפעל הארצי/מנהל זה הוא/מנהל נטע שילוק, זהו ארגון
15 שנה. ארגון המפעל הארצי/מנהל זה הוא/מנהל.

[קצה של אפריקה]

רבותי,

לא אדבר בפניכם על פוליטיקה כפשוטה, אף=על=פי כל מה שאנו עושים מוליך אותנו אליה, לרבות עסקי תרבות ולרבות את הדת, שכולה היא לגבוה. מי כמוכם יודע, שעוד בתחילת הקולוניזציה, במאה החמש=עשרה, נעשתה הפוליטיקה על=ידי אנשי הדת. יורדי=הים הפורטוגזים הראשונים נתחייבו להכניס את בני אפריקה תחת כנפי הדת הנוצרית, והיה בזה משום כיבוש פוליטי מובהק. ולא הפורטוגזים בלבד, אלא כוהנים ונזירים של כל העולם, הולאנדים, אנגלים, צרפתים, כולם שקדו על הדבר בכנסייה ובבית=הספר.

תרשו נא לי, רבותי, ואומר דברים אחדים על הספרות, שאף היא אינה פנויה מפוליטיקה, אבל פנים אחרות ~~לה~~ לה. בדרכים רבות ובאופנים שונים נשתחררו בדורנו עמים רבים באירופה, באסיה ובאפריקה. לרובן קדמה הספרות.

הספרות העברית קדמה לישוב העברי בארץ=ישראל, והיא שגרמה בעקיפין לתקומת ישראל, ואילמלא היא לא היתה מדינת ישראל קיימת. זה שבחה של הספרות העברית וזה סימן למדינת ישראל שביסוד ובעיקר היא עומדת על תרבות הרוח. הוא הדין לגבי מדינות אפריקה. מעט מהרבה אני יודע. אפרוט ברשותכם מקצת מן המעט.

ב ר נ א ר ד א י י ה, איש חוף השנהב, משורר ורומניסט שנלחם לשיחרור ארצו, נחבש בבית=האסורים ושם התחיל ושר את "אפריקה במלוא קומתה" של *Afrique debout* ר פ א ל א ר מ א ט ה, אחד מן הסופרים ואנשי=מדע המפורסמים שבגאנה שנלחם ביצירתו למען שיחרור עמי אפריקה. שירתו מלאה מרוח אמונה בשיחרור אפריקה מעול זרים. ב ו ל א מ ב ה, משורר של קונגו, בעל השיר הידוע טוקנדה - קדימה. ~~ל ו מ ה מ ב ה~~ ל ו מ ה מ ב ה, גיבורה הלאומי של קונגו, שנרצח על=ידי הכובש הזר. פ א פ א ל ו ל ה, משוררה המפורסם של ניגריה. ד י א ו פ ד ו ד, אחד מן המשוררים הסנגאליים המצויינים ביותר שביטא בשיריו החריפים והקצרים בכל עומק הרגש ועוז הביטוי את התנגדות עמי אפריקה לעול השיעבוד.

דברים שאמר חיים הכהן כנשיא האגודה הישראלית וישראל=אפריקה לפני
לגיורו אפריקה אפריקה, נרצח סימ ארמ=ישראל.

ס נ ג ו ר , גדול המפוררים שנפרסם בכל העולם על ידי ה נ ג ר ט י ו ד , על ידי

Chants d'ombre, Ethéïques

פולניג, שעסק הרבה בפרובלימות של אפריקה.

קניאטה ד'ומו, שעמד בראש חנועת השיחרור בקניה.

ר א ב א ר י ו ל ו , משוררה של רספובליקה ~~ממלכת ישראל~~ מאלגאש וקובצי

La coupe de cendre, Presque songes

רבותי !

כל אלה שמניתי לפניכם ורבים שלא מניתי, ויותר מהם שלצערי איני מכיר, כולם ~~אני~~

בנים נאמנים הם, כולט נלחמו את מלחמת עמם, נחנו עצמם על שאיפות העם ותקוותיו,

וכולם הם משמשים פה לעמם וביטוי לרוחו והגניוס שלו. בכל אחד מהם בפרט ובכולם

בכלל נחאחדו יחד האינטלקט, האסטטיקה והמוסר החברתי, ועל הכל העיקר של הומאניזם

שהוא יוצא מגבולותיה הצרים של מדינה. שכן שיר טוב וסיפור טוב עובר כל גבול, בלא

היחור יציאה ובלי וויזה, מסוף העולם ועד סופו, ומוציא שם טוב לעמו בעולם. זה ההישג

הגדול של העם, השלימות הגדולה של תרבות האדם, קניינו של כל העולם.

בהם נתברכה אפריקה ביד רחבה ומלאה.

הספרות האפריקנית רבה היא ושונה כשם ששונים הם עמי אפריקה זה מזה. גדולה

השפעת הספרות האירופית עליה, ושונה היא ממנה.

יש בה הרבה מן הסערה, מן הזיקין והזוועות, עוז נעורים, אהבת-חיים טוערת,

הרגשת גודל עצמת המולדת, טבעה ושפעה והנוף העצום שלה; יש בה קול בשורה למיליוני

מיליוני בני-אדם שנשתחררו מעול זרים וכבוד האדם ניתן להם; יש בה רוממות של פאתוס

מתח רב בדימויים הנועזים, ריתמוסים עזים וסוערים, ילדות וראשונות, קול חרוטה

של צהלה. יש בה הערכה חדשה למושג של יופי לגוף האדם, לאשה האפריקאנית; צורות

שירה מקוריות הבאות מן אוצר הפולקלור העשיר, מן הקל הספרות שבעל-פה.

מקצת מן הספרות האפריקאנית אנו מוצאים בחרגום עברי, באנתולוגיה שיצאה

בהוצאת "עם הספר". וודאי שאין די בזה, ויש צורך לתרגם עוד. כיוצא בזה צורך יש

במגע אישי בין שתי הספרויות. וטוב ויפה הדבר אילו * ניתנה אפשרות לסופרי ישראל ולסופרי אפריקה להיוועד יחד מפעם לפעם, בין שאלו יבואו משם לכאן ובין שאלו יבואו מכאן לשם.